

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija teikia Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“, pakeitimo projektą (toliau – Projektas).

Projekto tikslas – patikslinti praktinio taikymo metu identifikuotus Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos (toliau – Metodika) teisinio reguliavimo trūkumus.

I. Sprendžiamos problemos.

Šiuo metu sulaukiama įstaigų pastabų dėl teisinio reguliavimo aiškumo trūkumo taikant kai kurias Metodikos nuostatas: dėl neaiškumo nustatant išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos reikalavimus, dėl išsilavinimo ir darbo patirties alternatyvų taikymo, dėl galimybės pareigybei nustatyti *kitas* specialias veikos sritis, dėl per žemų valstybės tarnautojų lyderystės ir veiklos valdymo kompetencijų lygių VII pareigybės lygmens pareigybėms, dėl kompetencijų nustatymo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams ir kt. Metodikos nuostatos taip pat tikslinamos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-2987 pakeitimo įstatymo (toliau – VAI) nuostatas.

II. Siūlomos priemonės.

1. Šiuo metu Valstybės tarnybos informacinė valdymo sistema (toliau – VATIS) suprogramuota taip, kad įstaigos privalo pasirinkti abi Metodikoje nustatytas išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos ar darbo patirties veiklos srityje (-se) reikalavimų alternatyvas, taip išplečiant pretendentų į valstybės tarnybos skaičių, nes į pareigas pretenduoti gali ir neturintys patirties, bet turintys reikiamos krypties išsilavinimą. Siekiant išlaikyti pritraukimo į valstybės tarnybą ir kvalifikuotos bei efektyvios valstybės tarnybos pusiausvyrą, Projekte nustatyta galimybė įstaigoms pačioms pasirinkti ir nustatyti pareigybės aprašyme vieną arba abi išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos ar darbo patirties veiklos srityje (-se) reikalavimų alternatyvas. Kadangi alternatyvų nustatymo

pasirinkimo galimybė išsprendžia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos keliamą problemą dėl teisinio darbo skaičiavimo, nebus keičiamas ir teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybei Teisinių pareigybių sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. 841 „Dėl Teisinių pareigybių sąrašo patvirtinimo“, pakeitimo projektas (TAIS Nr. 20-13423).

2. Naujos redakcijos VAI pakeista administracinio reglamentavimo sąvoka, kuri apibrėžiama kaip viešojo administravimo subjektų veikla rengiant įstatymų ir kitų norminių teisės aktų projektus ir priimant norminius administracinius aktus (VAI 2 straipsnio 4 dalis). Ši veikla apima ne tik Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme (toliau – VTĮ) įtvirtintą politikos formavimą, bet ir dalyvavimą formuojant valstybės politiką. Todėl Metodikoje patikslinami veiklos sričių pavadinimai – politikos formavimo srities pavadinimas pakeičiamas į administracinį reglamentavimą, apimančią tiek politikos formavimo, tiek dalyvavimo formuojant valstybės politiką sritis. Taip pat patikslinama, kad teisė (išskyrus administracinį reglamentavimą) yra bendroji veiklos sritis.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2020 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus VAI Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymui, pasikeitė viešojo administravimo apimtis, t. y. funkcijos, nurodytos VAI 7 straipsnio 1 dalyje (įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto turimos informacijos asmenims teikimas; asmenų konsultavimas viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais; administracinės procedūros vykdymas; viešojo administravimo subjekto vidaus administravimo atlikimas) nėra laikomos viešojo administravimo funkcijomis, todėl tas funkcijas, kurias anksčiau atliko valstybės tarnautojai, pagal naujai įsigaliojusio VAI nuostatas vykdys darbuotojai pagal darbo sutartis, arba valstybės tarnautojai, tačiau tokios funkcijos negalės sudaryti daugiau nei pusę valstybės tarnautojų atliekamų viešojo administravimo funkcijų (VAI 7 straipsnio 2 dalis).

Atsižvelgiant į tai, kad atsirado poreikis išplėsti bendrosios veiklos srities turinį, Metodikoje atsisakoma bendrosios veiklos srities tapatinimo su vidaus administravimo sritimi, taip pat nustatoma, kad naujai steigiamoms pareigybėms (taip pat esančioms laisvoms pareigybėms) pagrindinėmis veiklos sritimis gali būti nustatomos tik specialiosios veiklos sritys, o bendroji veiklos sritis galės būti nustatyta tik kaip papildoma veiklos sritis, išskyrus diplomatinės tarnybos institucijose įsteigtas valstybės tarnautojų pareigybes, kadangi VTĮ 2 straipsnio 11 dalyje nustatytoje valstybės tarnybos sąvokoje nuo 2020 m. lapkričio 1 d. atsirado papildoma valstybės tarnautojų profesinė veiklos sritis – diplomatinės institucijų funkcionavimo užtikrinimas, kuris savo esme bus susijęs su vidaus administravimo veiklos vykdymu.

3. VII pareigybės lygmens (poskyrio vadovo (vedėjo pavaduotojo) pareigybėms nustatomas aukštesnis lyderystės ir veiklos valdymo kompetencijų lygis (vietoj 2 lygio nustatomas 3 lygis).

4. Atsižvelgiant į tai, kad politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai į pareigas priimami politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, nėra atliekamas šių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas, todėl kompetencijų nustatymas neturi jokios teisinės reikšmės, naudos, sukuria administracinę naštą ir nedera su politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų tarnybos esme, nustatoma, kad politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų

pareigybėms kompetencijos ir jų pakankami lygiai nėra nustatomi šiems valstybės tarnautojams nepildomos.

5. Siekiant aiškumo, tikslinamos Metodikos nuostatos, nustatant aiškią koreliaciją dėl *kitos specialiosios veiklos srities* ir Metodikos 3 priede išvardytų pareigybių.

6. Atsižvelgiant į tai, kad įstaigų vadovų pareigybėms nėra nustatoma veiklos sritis, su kuria siejamas darbo patirties veiklos srityje reikalavimas, patikslinti II pareigybės lygmens įstaigų vadovų (direktoriaus, prokuratūros kanclerio, savivaldybės kontrolieriaus) pareigybių tipiniai specialieji reikalavimai atsisakant darbo patirties veiklos srityje; taip pat šioms pareigybėms, kaip ir kitoms įstaigų vadovų pareigybėms, nebus nustatomos specifinės ir (ar) profesinės kompetencijos.

7. Siekiant išvengti Metodikos taikymo interpretacijų, kai ne vadovų lygmens pareigybėms nustatomi nepagrįstai aukšti išsilavinimo reikalavimai (pavyzdžiui, specialisto lygmens pareigybei turėti magistro kvalifikacinį laipsnį), tikslinamas reglamentavimas dėl išsilavinimo reikalavimų.

8. Atsižvelgiant į tai, kad, įgyvendinus naujos redakcijos VTĮ nuostatas (atsisakius departamentų direktorių pavaduotojų, skyrių vedėjų pavaduotojų, poskyrių vadovų ir jų pavaduotojų pareigybių), sumažėjo vadovaujančio lygmens pareigybių skaičius, dėl ko asmenims kyla sunkumų įgyti vadovaujamo darbo patirtį, siūloma nustatyti mažesnę trukmę vadovaujamo darbo patirčiai.

III. Priemonių kaštai ir įgyvendinimas.

Atsižvelgiant į VATIS tobulinimo paslaugų suteikimo terminus ir faktinę eigą, kai kurių Projekto nuostatų įsigaliojimas numatomas 2021 m. balandžio 1 d.

Projektui įgyvendinti reikės atlikti VATIS pakeitimus, kurie bus atlikti iš informacinėms sistemoms tobulinti skirtų asignavimų.

Atsižvelgiant į tai, kad dalis nuostatų, susijusių su politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų ir įstaigų vadovų (prokuratūros kanclerio, savivaldybės kontrolieriaus) pareigybių aprašymais, įsigalios 2021 m. balandžio 1 d. ir siekiant įstaigoms nesukelti papildomos administracinės naštos keičiant pareigybių aprašymus, Projektu 2.2 papunktyje nustatoma, kad iki 2021 m. balandžio 1 d. patvirtinti politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų aprašymai ir metodikos 1 priedo 2 punkte nurodytų direktoriaus, prokuratūros kanclerio ir savivaldybės kontrolieriaus pareigybių aprašymai pagal 2021 m. balandžio 1 d. įsigaliosiančius šio nutarimo 1.4, 1.6, 1.19, 1.25, 1.27, 1.33 ir 1.35 papunkčius keičiami į pareigas priimančio asmens arba kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovo sprendimu.

IV. Nauda visuomenei.

Projektas tiesiogiai Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, nuostatų neįgyvendina.

Priėmus Projektą, reikėtų keisti Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2020 m. kovo 31 d. įsakymą Nr. 27V-31, „Dėl valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų ruošinių ir bendrųjų, vadybinių ir lyderystės, specifinių ir bendrosios (vidaus administravimo) veiklos srities profesinių kompetencijų aprašymų patvirtinimo“.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Projekte nėra apibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Projektas derintas su Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinė sąjunga ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Žemės ūkio ministerija pastabų neturėjo. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nustatytu laiku išvadų nepateikė, todėl laikoma, kad teisės akto projektui pritaria. Į kitų suinteresuotų institucijų pastabas iš esmės atsižvelgta. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Projektas buvo paskelbtas portalu „Mano vyriausybė“ interneto svetainėje „E. pilietis“, visuomenės pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta.

Projektą rengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Valstybės tarnybos ir vidaus tarnybos politikos grupės vadovė Irina Malukienė (tel. (8 5) 271 8816, el. p. irina.malukiene@vrm.lt), patarėjas Dainius Cicėnas (tel. (8 5) 271 8521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt) ir patarėja Janina Guščiūtė (tel. (8 5) 271 8325, el. p. janina.gusciute@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 16 lapų.
2. Projekto lyginamasis variantas, 19 lapų.
3. Derinimo pažyma, 6 lapai.
4. Suinteresuotų institucijų raštų kopijos, 6 lapai.

J. Guščiūtė, tel. (8 5) 271 8325, el. p. janina.gusciute@vrm.lt